

Grönt för Hesse Los Angeles nästa

ÄNGELHOLM (VK)

Jodå, det gick vägen för Bengt-Erik Hesse från Nordmaling. Hans aluminiummaster höll måttet och själv höll han i högsta grad måttet som windsurfare. Bengt-Erik vann gårdagens avslutande race i windglider – lätta klassen och blev för andra året i rad svensk mästare.

Den här SM-segern betyder bland annat att 23-åringen från Nordmaling stiger fram som en av länets starkaste kandidater inför OS i Los Angeles nästa år.

– Åker till för-OS i Los Angeles i slutet av juli, berättar en nöjd Bengt-Erik Hesse som tillsammans med SM-tvåan Hassé Nyström från Bromma representerar Sverige i klassen Windglider-lätt.

Men först väntar en div II tävling i Göteborg och därefter en annan stor internationell uppgift:

– Är med i EM i Helsingfors nästa vecka, säger Bengt-Erik som alltså får chansen att mäta sig med tuffare motstånd än i SM.

– I fjol var det ju inget EM men i VM blev jag 18:e man. I EM 1981 gick det inte så bra, blev väl runt 50:e man tror jag, minns Bengt-Erik om sina tidigare erfarenheter.

Om man ska döma av Bengt-Eriks insats i SM kan han bli utropstecken i EM. Segern i Skålderviken betyder också mycket för Bengt-Eriks VM-planer:

– Varje delsegling i SM räknas inför VM i höst. Vi har haft tre kval mot SM:et, sen blir det ytterligare två kval senare i höst. VM:et avgörs på Bermudas, berättar Bengt-Erik som alltså är på väg att se stora världen tack vare sin windsurfingbräda.

• Trean protesterade

Seglingsmässigt kunde inte någon hota Bengt-Eriks SM-seger. Däremot blev det litet oroligt när Mattias Söderström som blev trea lämnade in en protest på onsdagen. Protesten gällde Bengt-Eriks aluminiummaster.

Konkurrenterna seglar med glasfibermaster men Bengt-Erik använder nu aluminiummaster. De var försedda med en godkändmärkning när han köpte dem i Kiel efter det att hans egen utrustning

förstördes i våras när hans bil brann upp i Frankrike.

Frågan var nu om de nya masterna verkligen var godkända.

Det tog sin tid att få klarhet i den frågan. Tävlingsledningen jagade en holländare i Internationella Windgliderförbundet. Han hade dock rest till Finland men där fick man slutligen tag i honom och fick måttalet för masterna, efter en kontroll blev det klartecken och Bengt-Erik kunde pustå ut.

Protesten tycker han var i sin ordning.

– Håller nästan med dom om det här, det är ju nya grejer som ingen har sett förut, säger Bengt-Erik gentlemannamässigt.

Aluminiummasterna lär ska vara bättre än glasfibermaster när det blåser hårt.

• Snygg svit

– Det beror alldeles på hur seglet är sytt, jag har ett som är sytt för aluminiummast och när det blåser hårt som vissa dar här i SM har det väl varit en liten fördel, menar Bengt-Erik som signerade en snygg SM-svit.

Han blev tvåa i första seglingen, vann andra och tredje, blev sexa i

den fjärde och vann den femte och sjätte.

– Vann lite tursamt, säger Bengt-Erik om torsdagens avslutande race, låg fyra vid tredje kryssen men gick ut på högerkanten och fick vind, de andra var kvar i vänsterkanten och hade dåligt med vind. Igår växlade det ganska mycket, blåste mellan två och åtta meter.

Eftersom man får räkna bort en segling – den sämsta förstås – kan Bengt-Erik notera fyra segrar och en andraplats, en oantastlig svit. Ingen diskussion alltså vem som är landets bästa windsurfare i windglider-lätt.

En mycket stark prestation av Bent-Erik Hesse som återigen bevisat sin klass och bevisat att man kan nå långt i den här branchen trots att man kommer från Norrland. Den här framgången delas givetvis också av Bengt-Eriks klubb AWS Umeå.

I den tyngre klassen kunde dessvärre Berne Nilsson från Skellefteå inte hålla undan för Richard Schollin från Kungsbacka som knep mästertiteln.

TOMAS STRANDLUND

1/7 1983 Bror Jonsson får Olof Högberg-plaketten

Bror Jonsson, konstnär i Nordmaling, får årets Olof Högberg-plakett för Västerbotten. Det har Norrlandsförbundet beslutat. Jonsson får ta emot utmärkelsen vid Norrlandsförbundets fullmäktigemöte i Sundsvall den 26 augusti.

Bror Jonsson är född i Baggård, Nordmaling. Vid sidan av industriarbete börjar han efter skolan med sitt målande. 1949 studerade han vid Skånska Målarskolan och hos Otte Sköld året därpå. Till Italien, Spanien, Frankrike och USA har han gjort studieresor. 1953 inredde han sin morfars gård i Långed, där har han nu sin ateljé.

Bror Jonsson har haft ett flertal utställningar runt om i vårt land. Han finns representerad på Västerbottens läns museum, på landstinget och i ett flertal kommunala och privata samlingar.

Samtidigt som Bror Jonsson får sin plakett får också direktör Tobias Lindmark, Skellefteå, Norrlandsbjörnen. Övriga Norrlandsbjörnar tillfaller i år f. landshövding Ragnar Lassinantti (Norrbottnen), direktör Erik Norberg, Bruksvallarna, (Jämtland), fabrikör Valdemar Bergström, Mellansel (Västernorrland) och f. riksdagsmannen Johan A Olsson, Järvsö (Gävleborg).

Olof Högberg-plaketterna får förutom Bror Jonsson, bibliotekarie Adolf Henriksson, Alingsås (Norrbottnen), f. sjukhusdirektören Birger Bragée, Östersund (Jämtland), konstnär Rolf Lidberg, Sundsvall (Västernorrland) ämneslärare Arne Eriksson, Sandviken (Gävleborg) och konserthuschef Bengt Olof Engström, Solna (övriga Sverige).

Norrlandsförbundets Olof Högberg-plakett går i år till Bror Jonsson.

Missar fyraprocentmålet

NORDMALING (VK)
Skolstyrelsen i Nordmaling klarar inte fyraprocentmålet. Det står klart i det budgetförslag som en enhällig nämnd nu lämnat in till budgetberedningen.

- I första hand beror det här på att skolans verksamhet är så personalintensiv och lönekostnaderna rör vi inte på, säger skolstyrelsens ordförande Ulla Holmberg (s) i en kommentar.

Nu hoppas givetvis skolstyrelsen att man skall få igenom det mesta i

sitt förslag. Men indragningar kan bli aktuella.

- Vi kan komma att tvingas att spara ytterligare 400 000 kronor. I så fall torde det i första hand gå ut över musikskolan och över de s k fria aktiviteterna, menar Ulla Holmberg.

Den 11 augusti sker den första större budgetmänglingen i kommunen.

Av de nyheter som finns i skolbudgeten kan nämnas att man nu inför betalda läromedel för konvuxeleverna. De böcker som de "läser ur och skriver i" skall de i fortsättning få bekosta själva. Det ger en inkomstförstärkning på 12 000 kronor. Samtidigt räknar man med att kost-

naderna för läromedel inom kommunala vuxenutbildningen skall uppgå till 32 000 kronor.

Elever som tillhör Baggårds upptagningsområde skall också gå i skolan i Baggård. Det här slog en enig skolstyrelse fast vid sitt senaste sammanträde.

VK kunde i fredags berätta om några barn vars föräldrar vill att de skall gå i Nordmaling - främst av tra- fiksäkerhetsskäl. Även Maria Edström berörs.

I det senare fallet har skolstyrelsen redan sagt att flickan skall gå i byskolan men att hon får skolskjuts under fyra vintermånader 1/11 - 28/2.

Och nu vidhåller man sin tidigare

ståndpunkt och slår fast att Mattias Jakobsson skall gå i Baggård eftersom han tillhör den skolans upptagningsområde.

- Vi har verkligen jobbat seriöst med den här frågan. Den utgör ett svårt problem eftersom enskilda människor kommer i kläm. Men vi kan inte hålla på och ändra upptagningsområdena, och vi är helt eniga i nämnden i den här ståndpunkten, fastslår Ulla Holmberg (s).

- Det har sagts att det bara är vi socialdemokrater som varit motståndare till denna tingens ordning - men vi är helt eniga i nämnden i den här frågan, slutar hon.

P.A. SUNDBOM

Utredar idrottsanläggningar

NORDMALING (VK)
Först efter två voteringar antog kommunstyrelsen i Nordmaling vpk:s motion om att utreda olika förslag till lösning av fotbolls- och övriga idrottsanläggningar i Nordmaling samt att göra en plan och ekonomisk analys för hur detta skall gå till. Under tiden skall man skrinlägga planerna på en ny idrottsplats på Röd-viken.

Det här är en fråga som vållat strid i alla instanser och så blev det även

denna gång. Vpk och de borgerliga partierna gjorde dock gemensam sak och därmed blev socialdemokraterna i minoritet.

I kommunstyrelsen yrkade Kjell Nilsson (vpk) bifall på motionen och fick stöd av bl a Sixten Johansson (c), Gräsmyr, och Christer Bäckman, Gräsmyr, John-Erik Nylander (s) och Lisa Oldberg (s), båda Rundvik, ville att frågan skulle gå till byggnadsnämnden för yttrande.

Först blev det då votering i den delen. Där vann Kjell Nilsson som fick stöd av alla borgerliga företrädare - medan socialdemokraterna röstade för remiss till byggnadsnämnden.

Efter denna votering ställdes ar-

betsutskottets avslagsyrkande mot Kjell Nilssons motion. Än en gång segrade denna. Precis som förra gången med sex mot fem. Vpk fick stöd av centern, fp, moderaterna medan socialdemokraterna stod ensamma. Nästa strid kan väntas i fullmäktige i höst när motionen kommer upp där.

Något överraskande ändrade man sig när det gällde en ansökan från Sigvard Sundqvist, Brattsbacka, som ansökt om glesbygdsskott för att bygga foderlada och spannmålstork på Brattsbacka 1:146.

Där hade arbetsutskottet avstyrkt glesbygdsskott men i kommunstyrelsen kom nya uppgifter fram som led-

de till att styrelsen ändrade a:s beslut och tillstyrker skottet. Det gör man även ifråga om glesbygdsskottet till Daniel Berggren som vill starta en pålidsjursfarm på fastigheten Norrfors 1:136.

Öreälvens fiskevårdsområde föreslås få 2 000 kronor för fiskevårdande åtgärder. Föreningen hade sökt 5 000. Det fanns stämningar i kommunstyrelsen för att ge mer pengar, men eftersom det kommunala reglementet säger 2 000 kunde man inte ge större belopp. Man uppdrar dock åt fritidsintendenten att upprätta ett förslag till översyn av bidragsreglementet för sådana här fiskevårdande åtgärder. P A SUNDBOM

Nordmalings bokslut godkänt

NORDMALING (VK)
Nordmalings kommuns bokslut - med ett överskott på 3,6 miljoner godtogets av kommunstyrelsen. Av de pengarna vill man sätta in 2,5 miljoner till investeringsfonden.

Den fonden sjönk under 1982 från drygt åtta miljoner till ganska precis två. Men nu spår man alltså på med 2,5 fräscha miljoner. 1,1 miljoner överförs till 1984 års driftbudget som förstärkning.

Även bokslutet för stiftelsen Nordmalingshus godkändes. Här ligger

förlusten på 81 000, pengar som man vill täcka ur anslaget till fullmäktiges förfogande.

Dåligt resultat visade än en gång stiftelsen Rundviks centrum. Här blev kommunens andel av förlusten 69 000 kronor medan Masonite AB får bidra med lika mycket. Sedan dess har stiftelsen upplösts eftersom Masonite AB numera backat ur sitt engagemang efter alla turerna med nya bolagsbildningar i Rundvik.

• Inga pengar

Det blir inga trivselpengar till kommunalarbetsförbundets medlemmar som ansökt om årliga bidrag till aktiviteter för medlemmarna. Inte heller får handikappbarnarna några pengar i bidrag till sin finlandsresa som företogs 31 maj.

Däremot får Irene Våvare 2 000 till

kostnaderna för att delta i Noli-mässan. Samma summa får också Nordmalings svets- och plåtmekaniska.

• Fem tomter

Efter några års stiltje på tomtmarknaden har det åter börjat röra på sig. Fem tomtförsäljningar hade kommunstyrelsen att ta ställning till - och det är länge sedan man hade mer än någon enstaka sådan.

Alla fem byggena sker i Gräsmyr. Följande personer får köpa där: Peter Sandström och Lena Johansson, Umeå, Gräsmyr 4:104, Kennet Sandström och Birgitta Lundmark, Umeå, Gräsmyr 4:103, Roland Sandström och Annkatrin Gidlund, Gräsmyr 4:109, Henning Säfström och Carina Vikström, Umeå, Gräsmyr 4:115, Sten Öberg och Siv Jo-

hansson, Umeå, Gräsmyr 4:116.

• Ändrad hårvård

Onödig byråkrati tyckte bl a Christer Bäckman (fp) om socialnämndens förslag att utta avgift med 30 kronor för varje hårklippning av pensionärer vid Strandholmen.

Låt i stället kalla på en frisör när man samlat några (förslagsvis sju-åtta) som vill klippa sig och låt frisören själv ta upp avgiften, tyckte Bäckman. Kommunstyrelsen tyckte det var ett vettigt förslag och återmitterade därför frågan till socialnämnden med rekommendationen att titta närmare på Bäckmans tankegångar.

Även frågan om bidrag till handikappfordon gick tillbaka till socialnämnden. Oscarssons taxi har begärt 15 000 i årligt bidrag, något som

Det här är rena hushållssopor, och sådana är det förbjudet att lämna på soptippen i Leduåfors, konstaterar fr v Knut Holmlund (s), ordförande i tekniska utskottet, Sture Hansson, teknisk chef i kommunen samt Lasse Eriksson, verkställande tjänsteman i tekniska utskottet.

Dags för skärpning i Nordmaling:

Sluta slänga hushållssopor — annars stängs tippen!

NORDMALING (VK)
– Nordmalingsborna måste skärpa sig. Hushållssopor får inte slängas på soptippen i Leduåfors.

Det här säger kommunens tekniske chef Sture Hansson samt ordförande för tekniska utskottet Knut Holmlund (s) och Lasse Eriksson, sekreterare i utskottet.

Det har nämligen visat sig att hushållssopor i rätt stora mängder fortfarande fraktas till Leduåfors-soptippen av många kommunbor.

Även olika affärsinnehavare verkar slänga sopor av hushållstyp på

tippen. Ruttna tomater i lådor liksom fruktlådor vittnar om detta.

Men nu måste det bli en annan tingens ordning. Kommunens hälso- och värdnämnd har i ett skarpt yttrande till tekniska utskottet sagt att om inte förhållandena vid tippen förbättras så måste man över väga att stänga den eller att möjligen ha den öppen en dag i veckan – då med bemaning.

• Alla dagar

Som det nu är står tippen öppen alla dagar och vem som helst kan alltså köra in och tippa sitt skräp. Så länge det gäller grovsopor är detta helt i sin ordning.

Men nu har alltså stora mängder hushållsavfall kunnat konstateras.

– Vi har hittat många säckar och även kunnat fastställa (av innehållet) vem det är som slängt säcken på tippen, berättar Lasse Eriksson.

– Vi skulle faktiskt kunna anmäla rätt så många kommunbor för att de brutit mot renhållningslagen.

Det är nämligen kommunen som skall sköta om all hämtning av hushållsavfall och de soporna skall enligt nuvarande bestämmelser transporteras till Umeå värmeverk för förbränning.

Vanliga hushållssopor får över huvudtaget inte kastas på soptippen i Leduåfors längre.

– Vi har ett förmånligt taxsystem. Fastighetsägarna får skicka obegränsat antal säckar med sopbilen. Trots detta är det många som sätter sig i sina privatbilar och kör säckarna till Leduåfors.

– Det är minst sagt förvånande och dessutom alltså förbjudet, konstaterar Hansson.

• Åtal

Kommunen har hittills tillämpat

en mjuk linje i den här frågan i förhoppning om att nordmalingsborna skall respektera bestämmelserna.

– Men blir det ingen ändring så måste vi skärpa bevakningen, meddelar Knut Holmlund, ordförande i tekniska utskottet. Och kommer vi på någon att kasta hushållssopor i Leduåfors så kan det leda till åtal.

För alla permanentboende hämtar kommunen sopor varje vecka i tätorterna Nordmaling och Rundvik och två gånger i veckan på övriga orter (utom sommaren 1/6–31/8 då man även här hämtar veckovis).

Grovsopor hämtas en gång per år av kommunen, och då annonserar man i god tid. Övrig tid får kommunbor själva lämna grovsopor på tippen i Leduåfors. Där får även industriavfall lämnas.

P A SUNDBOM

FOTO: P A SUNDBOM
– Det börjar bli slättigt nu när det är matcher varenda kväll, säger Severt Dennolf, som här tar ner tipsraden för sista gången.

Severt tar seriepension efter 25 år

□ Det här med sportresultat, serietabeller, mål och poäng har alltid legat Severt Dennolf, Nordmaling, varmt om hjärtat. Det började med att han själv slog rekorden och andra fick skriva. 1949 blev han i ex svensk mästare i terränglöpning – året innan deltog han i OS i London.

□ När så den aktiva tiden var över blev det sport-skrivier i VK och varenda söndag i 25 års tid har han plitrat ner tipsresultat- och serietabeller som idrottsintresserade nordmalingsbor studerat i lokalredaktionens depeschfönster. Men nu är det slut med detta serieharvande, säger idrottsprofilen Severt som porträtteras i dag.

SIDAN 7

hela helgen

1949 var Severt Dennolfs bästa år. Här vinner han SM i terräng under publikens applåder. Det året sprang han 10 000 meter på 30.13.2. Den tiden har gällt som klubbrekord i Nordmalings IF tills Kent Burman löpte på 30 "blankt" den 14 juni. – Det var på tiden att någon slog klubbrekordet, var Severts lakoniska kommentar.

Nu har Severt slutat med serieharvandet

NORDMALING (VK)

– Olympiska spelen i London 1948 var höjdpunkten i min idrottskarriär. Att å springa inför ett fullsatt Vembley och att sedan få se alla dåtidens storheter var något utöver det vanliga.

Det här berättar Severt Dennolf, Nordmalings genom tiderna främste friidrottare.

Det är nu länge sedan han härjade som mest på terräng- och kolskyklobanorna – han la av 1982 med det aktiva tävlandet.

Men för VK:s läsare har han även fungerat som sportskribent en bit in på 1960-talet.

Och dessutom har han i ett kvartss sekel skrivit resultatserien vid lokalredaktionen i Nordmaling.

Varenda söndag har han plitrat ner tipsresultat och serietabeller – som hängt ut i lokalredaktionens depeschfönster.

Men nu är det slut. I och med nästa månads utgåva har Severt lagt av med detta – något som säkerligen kommer att saknas av de många idrottsintresserade som brukat sam-

las utanför kontoret för att se hur deras lag skött sig.

• Omfattande

– Serierna är så uppsplittade. Det börjar bli matcher mest varje kväll hela veckan och då blir det för mycket, tycker Severt som menar att det bli skönt att få helgens heliga.

Det har varit lite så och så med den saken. På vintern har det varit ishockey och på somrarna fotboll. Många gånger har han måst undvika semesterresor med familjen för att kunna sköta sin uppgift.

Det är nog inte många som tänkt på vilket enormt arbete som legat bakom resultatserien. VK vill för sin del tacka Severt för hans utökade pliktrogenhet och lättsamma sätt att sköta servicen.

• Skidåkare

Severt Dennolf (hette Salomonson fram till 1945 då han bytte) började sin idrottsbana som skidåkare. Men 1940 blev han sjuk, fick lunginflammation – vågade därför inte vintertidrotta.

1941 gjorde han sin debut på bana. Det var i Holsund. – Jag minns att jag kom tvåa efter Yngve Fredriksson i ett 3 000-me-

Severt Dennolf (längst t.h.) har också blivit lag-SM vinnare i terräng. Här tillsammans med Henry Eriksson (i mitten) som vann 1 500 meter vid OS i London 1948, och längst t.v. Gösta Bergqvist.

terslopp.

Årets därpå vann Nordmaling lagsserien i terräng-DM. Förutom Severt deltog David Nordberg, Frans Johansson och Sven Wester-

lund i laget.

1943 tog Severt sitt första individuella DM på 10 000 meter. Som bäst nådde han tiden 30.13.2 år 1949 – en tid som fortfarande bärra en handfull

långsmer överträffat. Med dagens löpare har helt andra banor än Severt att tävla på.

• Genombrott

1948 var Severts stora genombrottsår. Det var då han satst på målmedveten träning för första gången på riktigt allvar.

På vägen vann han Sleipner-terrängens för första gången. Totalt tog han hem den tävlingen fyra gånger (på fem starter). Vinsterna kom fyra år i rad 1948–51.

Det var också det året han blev uttagen till OS i London. SM på 10 000 meter i Fagersta gällde som kvalificering.

Tredje plats blev det för Severt som tillsammans med Bertil Albrektsson fick åka till olympiaden.

– Det kom väldigt överraskande. Jag hörde inte till de löpare som förhandssommerats.

– OS var en fantastisk upplevelse. En olympiad har fortfarande högsta status för oss som sysslar eller sysslat med idrott.

Året därpå, 1949, blev Severts bästa. Då var han sverigets bäste på milen med sin tid på 10 000 meter.

Totalt vann han två SM i terräng och ett lag-SM med Gävle där han ett tag jobbade på en sportaffär.

1949 blev Severt också Stor Grabb, nr 35, i Västerbotten.

Det året fick han också inbjudan att delta i Sylvesterloppet i Sao Paulo, Brasilien, som löps på nyårsnatten.

– Det enda som fortfarande grämer mig från min karriär är att jag tackade nej den gången.

– Det var Herbert Bylund som ringde en septemberkväll och berättade att jag fått inbjudan. Då låg jag i Skåne och plockade betor. Var inte alls ordentligt tränad.

– Jag var ut samma kväll och testade formen. Men jag kände att jag inte alls skulle kunna göra mig själv rättvisa. Jag var helt enkelt för dåligt tränad. Skulle jag åka utomlands och representera Sverige så ville jag också kunna prestera något bra.

– Jag minns att jag sa att jag kunde väl försöka året därpå. Men 1950 gick det inte alls lika bra – och då kom det ingen inbjudan.

– Vilken upplevelse skulle det inte ha varit att 1949 få resa över halva jordklotet, suckar Severt.

• Skavsår

Helingsfors-OS missade Severt Dennolf. Fick skavsår och kunde in-

te göra sig själv rättvisa vid uttagningarna.

– Det händes knappt något som Severt Westerlund, NIF-kassören, åkt speciellt till tävlingen för att se mig löpa.

Därefter la han mer eller mindre av med aktivt tävlande.

1954 gifte sig Severt med Abby, född Marklund, som han träffat när han jobbade i Vindeln. Då besatte sig familjen för gott i Nordmaling.

– Jag har varit i många länder och gjort sig själv rättvisa vid uttagningarna.

– Men någon gång måste man sluta och när serierna i fotboll nu pågår, snart sagt varje kväll är det lämpligt att lägga av, säger Severt Dennolf.

Han får nu gott om tid att syssla med favorit hobbyn – korsordslösning – där han blivit något av en expert.

P A SUNDBOM

Allt fler biodlare i länet

HÅKNÄS (VK)
Återväxten bland biodlare är god i södra länsdelen. Det här konstaterades på den biodlardag som Nordmaling-Bjurholms biodlareförening anordnade i Håknäs på söndagen.

Ett 30-tal av föreningens cirka 75

medlemmar mötte upp och diskuterade problem och glädjämnen i sin hobby. En hobby som alla är eniga om att den är såväl nyttig som intressant. Nyttig för att man får fram nektar och honung, och för att den bidrar till en bättre pollinering i områden där bisamhällen finns.

Utredningar som gjorts visar entydigt i den riktningen. Intressant är att man får följa det fascinerande och

spännande sociala mönstret i ett bisamhälle.

Det finns i Nordmaling-Bjurholms förening cirka 170 bisamhällen som i fjol producerade cirka 7 ton honung.

Totalt får man årligen fram honung för omkring 20 miljoner kronor i Sverige. Men pollineringsvärdet är betydligt större och kan ligga uppmot det tiobubbla.

- Fjölåret var ett bra år, berättade Mats Pleje, från Bastuträsk, Bjurholm.

- I Västerbotten låg vi mycket bra till i riksstatistiken. Hur det blir i år är det ännu för tidigt att uttala sig om.

Ett bisamhälle har en enorm aktivitet, berättade Kolbjörn Wilcke, ordförande i föreningen. Varje dag görs cirka två miljoner flygningar vilket innebär omkring 400 miljoner blombesök på en sommar.

Vid träffen visades färgbilder och dessutom demonstrerade Per-Erik Carlsson, Hörnefors, en egenhändigt biggt bikokare avsedd för drottningodlare. Denna används för att få fram drottningar till de bästa bisamhällena. I föreningen har man två sådana odlare. Förutom Carlsson är det Mats Pleje, Bastuträsk.

P A SUNDBOM

Den här "bikokaren" för drottningodlare har visat sig väldigt effektiv och funktionsduglig, berättar Per-Erik Carlsson, Hörnefors, förfr v Paul Nyberg, Håknäs, Maj-Britt Brusén, Håknäs och Börje Tegenfeldt, Nordmaling.

Ann-Katrin Tinge och Gert Nilsson, Nordmaling. Vigseln ägde rum i Chatarinakapellet och förrättades av kyrkoadjunkt Valter Hjort. (Bilden, Nordmaling).

6/7 1983

Peter Sariström, Nordmaling, och Lena Johansson, Umeå, samt Ann-Kristin Lidberg, Umeå, och Tommy Sandstöm, Nordmaling. Vigseln

ägde rum i Mullsjö byagård och förrättades av komminister Gustaf Nygren. (Bilden, Nordmaling).

5/7 1983

5/7 1983

Swanboard Masonite tar över i Jokkmokk

Masonite Fiberträ har sedan produktionen i Jokkmokk startade under 1982, brottats med inkörningsproblem. Dessa problem har nu övervunnits och produktionen går bra. Swanboard Masonite gör nu den långsiktiga bedömningen, att goda förutsättningar finns för lönsam drift vid industrin i Jokkmokk och har därför fullföljt den preliminära överenskommelsen om köp av samtliga aktier.

Ianslutning till ägareförändringen lämnar Per Åsberg befattningen som verkställande direktör. Per Åsberg kommer dock att kvarstå i bolagets styrelse och under en övergångstid svara för den fortsatta intrimningen av anläggningen och vissa kvarstående investeringar.

Som tillförordnad VD fram till den 1 oktober har utsett Jens Östensson, tidigare VD för Masonites skogs- och sågörelse.

Stefan Rönnbäck, Luleå, har med tillräde den 1 juli utsetts till vice verkställande direktör och från den 1 oktober till verkställande direktör. Direktör Rönnbäck kommer närmast från företagsledarutbildningen vid Högskolan i Luleå och var dessförinnan verksam vid familjeföretaget Rönnbäck's Flygservice, Luleå.

Till ny styrelseordförande har utsetts direktör Gösta Nordström, Rundvik.

7/7 1983

Birger Sjöström, Nordmaling. På Strandholmen, Nordmaling, avled på onsdagsmorgonen före flottningsarbetaren Birger Sjöström. Han var 82 år och sörjes närmast av dottern Eva Östman, Umeå, med familj.

Han var född i Bygdeå. Tre år gammal kom han tillsammans med sina föräldrar till Öre där fadern arbetade som flottare. Det yrket gick också i arv till sonen. Redan som fjortonåring började Birger Sjöström delta i flottningen längs Öreälven och det arbetet blev hans huvudnäring ända fram till pensioneringen.

1928 gifte han sig med Frida Jons-son, bördig från Vilhelmina, och makarna var sedan dess bosatta i Öre. 1978 blev Sjöström änke och senare samma år flyttade han till Strandholmen där han sedan dess haft sitt hemvist. Han hade förmånen att få behålla sin goda hälsa in i det sista. Birger Sjöström tillhörde sedan många år missionsförsamlingen i Öre.

8/7 1983

sju barn.

8/7 1983

Edvin Andreas Åberg, Rundvik. På regionsjukhuset i Umeå har före fabriksarbetaren Edvin Åberg, Rundvik, avlidit. Han var 91 år och sörjes närmast av svägerska och syskonbarn.

Han var född i Rundvik där han även växte upp och verkade under hela sin långa levnadsbana. Redan i unga år fick han söka sig ut i förvärvsarbetet och började vid industrin i Rundvik. Där blev han också kvar ända fram till sin förtidspensionering på grund av sjukdom. Han bodde kvar i hemmet i Rundvik ända tills för ett par månader sedan varefter han vårdats på regionsjukhuset i Umeå. Fritiden tillbringade han helst i sommarstugan i Åva där han ägnade sig åt en hel del fiske. Han var även jaktintresserad.

Karin Johansson, Nyåker, och Leif Wiklund, Blåsmark. Vigseln ägde rum i Nyåkers kyrka och förrättades av pastor Fredrik Almqvist. (Ateljé Sandro, Umeå).

8/7 1983

8/7 1983 Protest mot torv-planer

NORDMALING: Låt inte Nordmalings kommun få bryta torv på Lokmyren! Det väddar 13 markägare i Brattfors i en skrivelse till länsstyrelsen.

– Vi anser det förskräckligt om Brattfors skulle fräntas sin myr, skriver markägarna och räknar upp en rad negativa konsekvenser som de anser en torvtäkt skulle få. De nämner skadat fiske i Öreälven, skador på Torsmyren, skador på jaktmarkerna i Brattfors, obotliga skador på Lokmyrens ekologiska system, sanitära olägenheter i form av torvdamm inne i byn.

I skrivelsen finner markägarna det mycket anmärkningsvärt att Nordmalings kommun har undandragit sig allt informationsansvar gentemot dem och övriga invånare i Brattfors.

6

8/7 1983

VÄSTERBOTTENS-KURIREN fredagen 8 juli 1983

Brand vållade miljon- skador i Rundvik

RUNDEVIK (VK)
Skador för miljonbelopp vållades vid en explosionsartad brand inne på fabriksområdet i Rundvik på torsdagsaftonen.

Ett kallförråd på cirka 1 200 kvadratmeter totalförstördes liksom ett parti skeppningsfärdig masonite.

Vidare skadades pumpstationen till avloppsstationen för hela fabriken liksom några oljeledningar.

Till att lyckas låg vinden ut mot havet. Iade den legat in mot industriområdet kunde elden lätt ha fått fäste i hårdningsbyggnaden och då kunde skadorna ha blivit mångdubbelt värre.

Elden fick ett blixtnabbt förlopp.

Det var en truckförare som larmade om att han trodde det brann i kallförrådet, berättar Folke Björklund som befann sig inne i en bygd när alldoles intill.

När vi kom utspringande puffade det bara till och på någon minut var hela mågaset övervärt. Hettan var oerhörd.

Tre kärer

Rundvik och Nordmalings brandkårer larmades och var snabbt på plats. Även en styrka från Umeå

med vice brandchefen Roger Larsson kom till branden.

Mängder av frivilliga, sommarlediga rundviksbor ställde också upp i kampen för att stoppa elden som ett tag var hotande nära att sprida sig till själva fabriksbyggnaderna.

Riklig vattentillgång och gynnsamma vindar gjorde dock att brandmanskapet redan efter någon timma hade det hela under kontroll.

Eftersläckningsarbetet beräknades bli mycket besvärligt.

Vi får säkerligen jobba hela natten, trodde Henrik Karlsson, chef för Nordmalings brandkår.

Största problemen hade man med ett boardparti som fattat eld. Med hjälp av en traktor med extralång gaffel försökte man få isär partiet och komma åt eldhärdena inuti.

Desutom var det stora problem med den gamla kajen bakom ett annat kallförråd som var nära att fatta eld men som klarades tack vare intensiv vattenbegjutning.

Det började nämligen brinna inne i den delvis raserade kajen och brandmännen hade stora problem att nå alla de pyrande brandhärdena i de gamla järnstöckar som här upp kajresterna.

För att få bukt med det här satte man vid 17.30-tiden i bogserbölen. Oden som bekämpade det hela från sjösidan. Vidare gjordes försök att dra ut kajresterna i vattnet för att dränka elden.

Objektiförseeln till fabriken ligger i

• Jag skulle knappast tro att verksamheten vid företaget kommer att påverkas, säger Lars Lindström, anläggningsingenjör vid Swanboard Masonite och bas under sommaruppehållet. Tur att vindriktningen låg ut mot havet.

Luftledningar intill eldhärden. Oljeledningarna angreps men klarade i stort sett påfrestningarna. Ventilerna till oljetankarna stängdes snabbt.

• Smörjoljor

Att det eldhärjade lagret antändes så snabbt kan möjligen bero på att där fanns en del oljerester. Lagret har tidigare använts som depå för smörjoljor. Ideliga smällar vittnade om exploderande fat.

Men vilken tur att vi inte längre hade förrådet av smörjoljor därinne, suckade anläggningsingenjör Lars Lindström, bas för fabriken under semesteruppehållet.

Tillverkningen ligger just nu nere. Endast en del underhållsarbete pågår.

Det var ganska oönskt ett tag, menar Lars Lindström. Men släckningsarbetet gick ju fin.

Jag skulle knappast tro att företagets verksamhet kommer att påverkas av det skedd.

I det totalförstörda kallförrådet fanns bl a reservdelar till masonitefabriken, elmotorer, byggnadsmaterial samt en rad maskiner.

Värdet av det bruna är svårt att uppskatta men uppgår säkerligen till minst två-tre miljoner.

Hur branden uppstått är en gåta. Möjligt är att solen lytt på något glassplitter så att det uppstått "brännpunkts effekt" och börjat brinna i någon oljefläck. Den brandtekniska undersökningen beräknas inledas tidigast på fredagen.

Fastighetsägare är Rundviksverk AB som hyr ut lokalerna till Swanboard Masonite AB.

• Elden fick ett explosionsartat förlopp, berättar Kjell Jonsson, brandman i Rundvik och anställd i företaget. Det har varit fruktansvärt hett att arbeta här helt nära eldhärden, men nu är det under kontroll.

NORDMALING

Pehr-Axel Sundbom
0930/100 29

• "Endast avsedd för brännbart avfall" står det ironiskt nog på den container med sopor som stod helt oskadd bara ett 50-tal meter från den plats där elden startade - det nu helt nedbrunna kallförrådet på 1200 kvadratmeter.

Glatt återseende för premiärkullen

NORDMALING (VK)

Våren 1943 var det premiär för realexamen i Nordmaling. Fjorton ungdomar fick då sätta på sig den "gråa mössan" efter att ha gått upp som "privatister" i Umeå.

På lördagen hade de sin första träff – alltså efter 40 år. Elva av de tretton som fortfarande finns i livet hade mött upp.

– Vi hade utomordentliga lärare och en bra drill. Det gjorde att resultaten blev goda, berättar Daniel Brömster, Danderyd, en av de som

var med för fyrtio år sedan och även på lördagen.

Året efter, d v s 1944, fick skolan i Nordmaling egna examensrättigheter – då var det inte längre behövt att gå upp som "privatist".

• Gamla prästgården

Lördagens träff inleddes i gamla prästgården. Den tjänstgjorde nämligen som skollokal för "de fjorton" under de första 1,5 åren.

Sedan gick man över till skolan och gick runt. Konstaterade att oerhört mycket byggts och förändrats sedan 40-talet.

Nordmalings samhälle besågs också.

Olofsfors bruk fick "eleverna" se under sakkunnig ledning. David Forsberg ställde upp och kunde de-

monstrera såväl stångjärnshammaren som en av ugnarna.

• Glada minnen

Givetvis hann man också med trivsam samvaro och att berätta många glada minnen.

Av de fjorton som tog realen 1943 och alltså skrev något av skolhistoria i Nordmaling finns tretton i livet. Stig-Ola Sahlén, Norrbyn, har avlidit.

Två damer Svea Norgren, Danderyd och Vilma Persson, Motala hade förhinder. Men elva hade mött upp fastän de nu är utspridda från Åkarp i Skåne till Umeå. En enda bor kvar i Nordmaling – möbelhandlaren Olle Berg.

– En verkligt trevlig och skojig dag, var hans kommentar.

P A SUNDBOM

• Elva mötte upp till träffen, fr v är de (främre raden) Julia Sandlund, Umeå, född Brännlund, Märta Brunnström, f. Gustafsson, Kalmar, Gun Alvin, f. Hägglund, Norrköping.

Bakom dem: Olle Berg, Nordmaling, Tredje raden: Gunnar Strömberg, Sundsvall, Ingvar Lögde, Örebro, Anna-Lisa Falkenö, f. Ahlstrand, Stockholm, Britta Ericsson, f. Renman, Kil och längst bak Daniel Brömster, Danderyd, David Östensson, Järfälla och Gunnar Öberg, Åkarp.

Hjalmar, 85, skrev hembygdshistoria

NORDMALING (VK)

– Min första bok – och troligen också den sista. Det har varit oerhört spännande att jobba med den och att nu få se den i färdigt skick.

Det säger Hjalmar Lundberg. Om några dagar fyller han 85 år. Men sin finaste födelsedagspresent fick han på torsdagen.

Då kom nämligen den första upp-

lagan av hans bok om "Nordmalings-Vallen" – anteckningar om samhällets historia.

Nu är det inte så underligt i och för sig att Hjalmar Lundberg skriver. Det har han gjort i nästan "hela sitt liv".

Han har nämligen varit lokalredaktör på VF i Nordmaling. Även efter pensioneringen har han fortsatt med skrivandet.

För kostsamt

– Det är många som varit "på mig"

och bitt mig skriva en bok. Jag har nog hört mig för men tyckt det varit "för kostsamt" att ge ut en egen.

– Så när kulturnämnden kontakta-
de mig för två år sedan blev jag givetvis intresserad, berättar Hjalmar Lundberg.

Materialet har han samlat in under hela sitt långa liv. Läst i kyrkböcker och noterat sådant som folk berättat under åren.

– Jag har inte specialiserat mig utan försökt ge en så bred bild jag kunnat. Tror inte att jag missat något av det väsentlig som hänt i samhället.

Kortfattad

– Vidare har jag försökt vara kortfattad. Det har man ju fått lära sig som tidningsman.

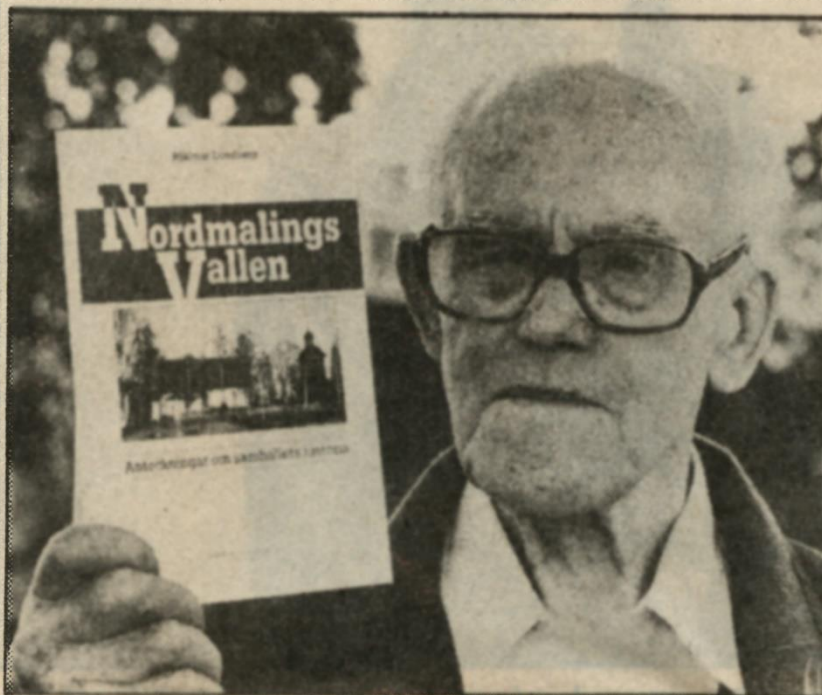
Ett par år har man hållit på med finslipning och bearbetning av materialet till den bok som nu ligger färdig. Förläggare har Tyko Lundkvist varit – mannen bakom bl a Gräsmys historia, Av ris och rot, Olåt och munbruk för att nu nämna några böcker med nordmalingsanknytning.

Stor förväntan

– Den här dagen har jag sett fram emot med stor förväntan. Nu vet jag inte om jag skall säga tack – varsågod – eller grattis, sade kulturnämndens ordförande Sven-Erik Bergh som personligen överlämnade det första exemplaret av boken till författaren i närvaro av förläggaren och av bibliotekschefen Lena Dahlberg som också jobbat en hel del projektet.

1500 exemplar finns boken i. Den kommer i första hand att marknadsföras via biblioteken i kommunen samt genom Hembygdsföreningen.

P A SUNDBOM

– Min första bok. Troligen också den sista, säger Hjalmar Lundberg. Några dagar före sin 85-årsdag kommer han ut med sin debutbok – en historik om Nordmalings-Vallen.

• En spånhyvel tillhörig Levar byamän kommer att dunka under Nordmalings marknad. EFS säljer takspån som försetts med en speciell stämpel. Här är det fr v Werner Hägglund, Gustav Gustavsson och Margareta Forsberg som samlats vid apparaten. 15/7 1983

Hyvlar spån till förmån för EFS

LEVAR (VK)

En spånhyvel från slutet av 40-talet kommer att sätta en lite speciell prägel på Nordmalings marknad i år.

Dunket och rasslet från hyveln blir ett nytt inslag i marknadsbilden.

Det är Levar byamän som trimmat och fixat igång apparaten som inte varit i bruk under senare år. Men nu skall marknadsbesökarna få se och minnas hur takspån gjordes. Det är ju inte särskilt länge sedan spåntak låg på vart och vartannat hus. Då höll sig många byar med egna hyvlar. Så ock Levar by.

• Vinsten till EFS

Det var vid ett styrelsesammanträde som idén föddes att

starta spånhyveln under marknaden igen.

Den spån man får fram skall säljas och hela behållningen går till EFS i Levar.

Församlingen håller på med en omfattande renovering och ombyggnad av sin lokal och alla pengar dit är givetvis välkomna.

Byamännen kommer att svara för hyvelns bemanning och skötsel under marknadsdagarna och har även skänkt timret – tall skall det vara – till apparaten.

EFS har tagit fram en speciell stämpel som bränns in på takspånen för att minna om marknaden och byamännen.

– Ett fint initiativ av byamännen, tycker Margareta Forsberg, EFS-församlingen, som givetvis hoppas på en strykande åtgång för den här souvenirn.

P A SUNDBOM

Stort intresse för bruks- visningar

OLOFSFORS (VK)

Nu är det meningen att alla som vill skall få lära sig "allt" om Olofsfors Bruk och dess historia.

Varje tisdag och torsdag har nämligen fritidsnämnden ordnat med guidade turer till det här mycket intressanta bruksområdet som Stiftelsen Olofsfors Bruksmuseum håller på att rusta upp.

Karin Karlsson, nordmalingsflicka av födseln, som pluggat i USA och jobbat i Schweiz har anställts som guide.

Hon berättar nu för alla som är intresserade om de viktigaste punkterna i brukets historia och vad som tilldragit sig i alla de olika byggnaderna som nu är i förvånansvärt gott skick.

Bevararna - med kämpen Nils-Eric Eriksson i spetsen - har gjort ett

• - Hur är det här egentligen, säger t v Per-Arne Wikman, Olofsfors till Halvar Holmlund, Rundvik, två av gästerna vid torsdagens sightseeing i Olofsfors. Guiden Karin Karlsson, ser något betänksam ut inför deras frågor. Varje tisdag och torsdag visas den här unika bruksmiljön i Olofsfors för hugade turister.

stvtv arbete och här har verkligen Nordmaling en stor turistattraktion i vardande.

- Intresset har varit stort, berättar Karin Karlsson. Många grupper har hört av sig.

- På den första turen hade vi nästan bara gamla orsbor. Då fick jag lära mig minst lika mycket som jag visste förut.

- Det är oerhört lärorikt även för mig att få visa folk runt i den här

unika kulturmiljön, menar hon.

Varje tisdag och torsdag under högsommaren pågår visningen - grupper kan dessutom boka specialvisningar via Turistporten vid Röd-vikens Camping.

Karin Karlsson är flerspråkig - så även utländska gäster har nytta av hennes kunskaper. Hon jobbar för övrigt även som guide i Umeå.

P A SUNDBOM

9/7 1983

13/7 1983

Min älskade Hustru,
vår kära

Elsa Olofsson

* 24/3 1921

har i dag, i tron på sin Frälsare lämnat oss. Sorgen och saknaden känns tung, men minnet av ett utgivande och redbart liv bevarar vi i stor tacksamhet.

Mo, Lögdeå 11 juli 1983

ELIS

Lisbeth och Erik
Gunnar och Loraine
Gullan och Roland
Gullilla och Anders
Vilhelm och Ingegerd
Kerstin och Per
Lennart

Barnbarnen

I vår sorg deltar även syskon, svågrar och svägerskor samt Nordmalingsbygdens Pingstförsamling.

Jesus sade: Jag är uppståndelsen och livet

Den som tror på mig,

han skall leva

om än han dör.

Joh. 11:25

Begravning sker i Catharinakapellet, Nordmaling, lördag 16/7 kl 12.00. Efter jordfastningsakten inbjudes till minnesstund i Församlingsgården.

Lika gärna som blommor:

Tänk på Pingstförsamlingens yttre mission! Pg 437 37 58-4, tel. 0930/306 47, kl 7-10.00.

13/7 1983
Elsa Olofsson, Mo. På region-sjukhuset i Umeå avled på måndagen fru Elsa Olofsson, född Olund, Mo, Lögdeå. Hon var 62 år och sörjes närmast av maken Elis, barn med familjer, syskon, svågrar och svägerskor.

Hon var född i Öden, Västernorrland. Som ung flyttade hon till Rundvik där hon också växte upp. Under en följd av år var hon verksam som husmor i familjer såväl i Rundvik som i Olofsfors. På senare år var hon också verksam som hemvårdarinna och som lokalvårdare vid skolan i Lögdeå. 1945 gifte hon sig med hemmansägare Elis Olofsson, Mo, Lögdeå. Hennes liv präglades av red-barhet, trofasthet och en varm gudsfruktan. Så länge krafterna stod henne bi var hon ständigt i verksamhet i olika arbetsuppgifter och i omsorgen om sin familj.

I tidiga ungdomsår blev hon kristen och har under en lång följd av år varit en aktiv medlem i Nordmalings Pingstförsamling.

13/7 1983

14/7 1983 75 år

75 år fredag 15 juli fru Berta Eriksson, född Forsgren, Mo, Lögdeå, maka till framlidne Harald Eriksson.

Hon är född i Åmsele där hon växte upp. 1931 gifte hon sig med Harald Eriksson och makarna bosatte sig först i Åmsele. Men det blev ont om arbete, särskilt vintertid och 1937 köpte de sig ett hus i Mo, Lögdeå, där de sedan varit bosatta. I det Erikssonska hemmet har nio söner vuxit upp. Sedan åtta år är fru Eriksson änka.

Under åren har det varit mycket arbete för Berta Eriksson. Vid sidan av skötseln av hemmet och de nio sönerna som hde gott om kamrater på besök har hon bl a varit "Spirella-försäljerska" under en följd av år.

Hon har också lett tillskärningskurser på en mängd platser. Vidare har hon jobbat på Levar Hotell. Under många år ställde hon upp som mannekång vid modevisningar i trakten.

Ända sedan ungdomsåren har hon hyllat de socialistiska idéerna. Inom Kvinnoklubben i Lögdeå har hon varit såväl ordförande som kassör. Numera ägnar hon sina krafter åt PRO-föreningen i Nordmaling och Nordmalings Reumatikerförening.

Hon är utåtriktad till sin läggning och har alltid tyckt om att vara ute bland folk eller att ha gäster omkring sig.

Hennes stora hobby är bärplockning i skog och mark och även att sköta om det närmare 30-talet bärbuskarna på tomten i Mo. I det jobbet har hon hjälp av sin sambo sedan några år, Jonas Jonsson.

14/7 1983

Tallberg fyller 350 år – tror man i alla fall

TALLBERG (VK)
I gräset invid bygdegården i Tallberg sitter Evert Molin och "läser på" om sin bys historia.

På söndag skall han högtidstala när Tallberg firar 350-årsjubileum.

Då hoppas arrangörerna att byns invånarantal (50 personer vid årsskiftet) skall mångdubblas.

Tallberg domineras fortfarande av jord- och skogsbruk. Men under 1900-talet har även järnvägen haft en

avgörande betydelse för bybornas utkomst.

Det är lite svårt att fastställa exakt hur gammal byn är. I Nordmalings hembygdsbok anges 1757 som första bosättningsår. Men en karta från 1630-talet upptar bebyggelse på orten och den har man tagit till grund för söndagens firande.

Evert Molin själv tror dock att byn är ännu äldre.

– Jag vet inte vem man skall tro mest på – kyrkoherden eller lantmästaren. Men i det här fallet tror jag mera på den senare, säger han.

Han syftar då på att kyrkoherde Råde i hembygdsboken angett 1757 medan det i 1550 års landsrå finns

bebyggelse angiven på östra sidan av Oreälven där Tallberg i dag ligger.

Kärl barn har många namn brukar det sägas. Så också denna by. Ursprungligen torde den ha hetat Tall-sjö – vilket sedan blev Talltoppberget. Sedan någon gång på 1800-talet finns nuvarande namn Tallberg.

Intill byn ligger det berg som en gång gav den dess namn. Det kallas Topptallberget.

Vem som egentligen var den förste att bebygga orten är alltså något oklart.

Men om man återgår till hembygdsboken så nämns Jon Andersson, född 1719, och Mats Andersson, född 1728, som de två första tillsammans med Daniel Mårtensson. Någon dokumentation om tidigare bebyggelse än dessa två finns inte.

• Finländare

– Enligt vad min far berättade var det finländare – från Savolaks och Revolaks – som var de första brukarna i byn.

– De kom hit som svedjebrukare och hade troligen flytt undan krig och svält i Finland. De hade tagit sig över Bottenviken och kommit till Bredvik varifrån de sökt sig in i landet och gått i lågervall här vid Oreälven, berättar Evert Molin.

De livnärde sig på jakt och fiske tillsammans med sitt svedjebruk.

• 1863 laga skifte

Laga skifte fastställdes 1863 och efter den tiden är byn rätt väl dokumenterad. Byns nuvarande befolkning har fortfarande en hel del rötter från de först kända bebyggarna. Så är t ex Fingal Berglund ättling i släktled från Jon Andersson.

Enligt hembygdsboken är en stor del av befolkningen stammande från de två släktledningarna. Något som utmärkt och fortfarande utmärker Tallberg är, enligt Evert Molin, den goda grannsamman-

• I gröngräset utanför bygdegården (f d skolan) sitter Evert Molin och finslipar sina kunskaper om Tallbergs historia. I dag har byn ett 50-tal innevånare. – Men jag minns när skolan hade 50-talet elever, säger Evert Molin som är betänksam inför framtidsutsikterna för 350-åringen.

och en vilja att ställa upp för varandra.

I dag finns det omkring 25 fastighetsägare i byn och befolkningen uppgick vid årsskiftet till 50 personer – då hade byn minskat med hela nio personer under 1982.

Men jag minns när det var ett 50-tal skolbarn som lärde sig läsa och räkna här inne, säger Molin och pekar på bygdegården där den står nyritad och röd i den prunkande sommargrönskan. Fram till 1949 inhytes där byns skola.

• Brobygget

Byns verkliga storhetstid kom under bygget av järnvägsbron som kulminerade med invigningen 1919. Som mest har det funnits två affärer i byn – den senaste stängde på 1960-talet. Konsum var också en tid representerad.

En väl fungerande biblioteksfilial har söjt för att Tallbergs-borna fått kultur i bokform och för den har Iris Molin, Everts fru, svarat under en följd av år. Filialen har varit en av de näst fungerande i kommunen.

Ingen direkt industri har funnits i den här byn. Däremot har det i alla

tider funnits snickerikunnigt folk. Det finns i dag 34 gårdar i Tallberg varav fyra används som sommarstugor. Mesta folket samlas i byn på hösten när det är dags för älgjakten.

På Tallbergs ägor finns 2196 hektar privat skogsmark. Mo och Domsjö AB äger 54 hektar och kyrkan 34 hektar. Den samfälliga marken uppgår till 27 hektar.

Aktiva föreningar i byn är förutom jaktvårdsområdet den bygdegårdsförening som sköter gamla skolan som även tjänstgör som bönhus.

• Pessimist

Och nu på söndag firas alltså 350-årsjubileum. Om det är rätt år eller inte må vara osagt. Mycket folk hoppas initiativtagarna på. De som står bakom firandet är Ragnarild Isaksson, Anita Lundberg och Sally Sahlen.

Hur det skall gå framöver för Tallberg är ovisst.

Även om det byggdes ett nytt hus häromåret så blir man betänksam när man blickar framåt, menar Evert Molin – som under många år varit Tallbergs röst i Nordmalings kommunala liv.

• Bland de mer kända sevärdheterna är den vackert belägnas järnvägsbron över Oreälven. Bilden tagen från landsvägsbron. 1919 invigdes järnvägsbron och fungerar alltför. Järnvägen har under 1900-talet gett många bybor deras utkomst.

NORDMALING

Pehr-Axel Sundbom
0930/100 29

Gräsmyr får snabbrepris på Hem till byn-firandet

GRÄSMYR (VK)

Gräsmyr är årets by för hemvändare i Nordmaling. Hem till byn-arrangemanget har därmed lagts på den kanske mest expansiva och företagssamma byn i hela kommunen. Så företagsam att t o m kommunens styrande tagit hänsyn till önskemålet om evenemanget.

Stora saker är dessutom på gång. Eller vad sägs om Gräsmyrkampen (en fyrkamp för tremannalag), Jokkmokks-Jokke, hemslojdsförsäljning och stångstöt. Låter inte det som "hemtama" arrangemang?

• Snabbrepris

Det är inte första gången Hem till byn förläggs till Gräsmyr. Bara för några år sedan var evenemanget förlagt till samma ort. Vad är då orsaken bakom en så snabb repris? Jo, den så kallade Gräsmyr-dagen. Ett arrangemang som en handfull människor dragit igång och fått till succé. Förra året samlades 1 200-1 300 personer för att delta i de både galna och mindre galna upptåg som ingick. Gräsmyrsdagen var även inplanerad för 1983 och därför fann kommunen för gott att samköra arrangemangen.

Nytt för i år är att vi ska ordna en fyrkamp för åtta 3-mannalag. Idrottsföreningar från skilda byar inom kommunen har inbjudits, berättar Mårten Granström, en av drivfjäderna bakom hela arrangemanget.

– Kom hit – och vi lovar er en heldag, hälsar gänget bakom Gräsmyr-dagen och årets Hem till byn-evenemang. I mitten längst fram Mårten Granström och Dan Selander.

Han och hans kamrater har slagit sina kloka huvuden ihop och skapat en tävling som de hoppas ska vara både rättvis och utslagsgivande. Löpning, cykling, hindergård och terränglöpning ingår som tävlingsgrenar men det utlovas att momenten i praktiken inte är lika lätta att utföra som de låter. ...

• Tre segrar

Vår avsikt är att göra "Gräsmyrskampen" till årligt återkommande även om "Gräsmyr-

dagen" försvinner. Tre segrar kommer också att krävas för att vårt vandringspris ska erövrats för gott. Det säger Dan Selander, också han initiativtagare.

Det är han som sköter den administrativa organisationen. Han berättar också att banan kommer att vara hemlig för de som tävlar men att delgrenarna är kända.

I och med det har alla chansen att träna momenten men ingen har fördel av att kunna tjuv-

träna på banan.

– Vi kommer att hålla stenhårt på det – även mot byns eget lag – och därför kan vi utlova fair play.

• Jokke kommer

Jokkmokks-Jokke kommer och blir självfallet ett dragplåster. Han ska både tjoa och spela gitarr.

– Vi vet hur populär han är, särskilt bland de äldre, och därför har vi ordnat litet extra just för dem. De som bor på äldre-

domshemmen i Nordmaling, Vännäs och Bjurholm samt sjukhemmet i Vännäs ska alla få chansen att se Jokke genom att vi chartrat bussar för direkttransport.

NORDMALING

Owe
Fredriksson
0930/100 29

Anna-Karin Hesse, Nordmaling.

På regionsjukhuset i Umeå avled på torsdagskvällen studerande Anna-Karin Hesse, Nordmaling. Hon blev 21 år och sörjes närmast av föräldrarna Bengt och Anna-Stina Hesse, syskonen Per, Kristina och Bengt-Erik, övrig släkt samt många vänner.

Hon var född i Härnösand, men kom endast några månader gammal med sina föräldrar till Nordmaling där hon vuxit upp. Redan i skolåldern visade sig Anna-Karin ha stora idrottsliga anlag. Hon provade på gång, terränglöpning och längdåkning på skidor, innan hon så småningom kom i kontakt med vad som skulle bli hennes stora sport, utförsåkning på skidor.

Så fort hon hade åldern inne började hon i Kalle Anka Cupen. Där erövrade hon en seger och tre andraplatser. Karriären gick uppåt och under fyra säsonger var Anna-Karin Hesse bofast i det alpina svenska landslaget.

Kronan på sin karriär upplevde hon vid OS i Lake Placid 1980 där hon blev elva i storslalom – en av de bästa svenska olympiska placeringarna någonsin bland damer på utförsåkningssidan.

Hon deltog också i flertalet världscupstävlingar och även i Europa-cupen där hon som bäst har en andraplats. Nationellt har hon två junior-

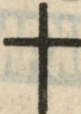
SM titlar i slalom och tre andraplatser. 1980 var hon tvåa i SM i storslalom.

Sin senaste säsong genomförde Anna-Karin Hesse våren 1981. Hösten 1983 hade hon satsat på en allvarligt menad "comeback" och även uttagits i träningsgruppen till landslaget när hon drabbades av en svår sjukdom.

Anna-Karin Hesse var en prydnad för dagens ungdom. Enkel och rättfram – något tillbakadragen till sin läggning. En fin kamrat och tävlingsmänniska. Hon var glad och ödmjuk i framgångens stund men kunde även ta motgångar på rätt sätt.

Hennes alltför tidiga bortgång har väckt stor förstämning i nordmalingsbygden och i hennes stora kamratkrets.

16/7 1983

Vår älskade Dotter
och Syster

Anna-Karin Hesse

* 1/8 1961 † 14/7 1983

har lämnat oss i stor sorg och saknad men i vackraste minne bevarad.

Nordmaling 15 juli 1983

ANNA-STINA och BENGT

Per

Kristina

Bengt-Erik

Övrig släkt och vänner

Du har alltid kämpat så väl

Tack för Din styrka och Ditt mod.

Jordfästningen äger rum tisdag
19 juli kl. 14.00 i Nordmalings
kyrka.

— Vattnet i Aspeån hälsorisk

Vattnet i den till synes så idylliska Aspeån är så starkt förorenat att påtagliga hälsorisker föreligger för såväl människor som djur.

Därför är det av stor vikt att avloppsfrågan löses på ett tillfredsställande sätt.

Det här skriver Ava by-
amän i en inläga till Nord-
malings kommun.

Vattnet har synbart försämrats det senaste året. Enligt byamännens mening beror det delvis på Aspeåns rensning och den ökade vattenströmning som blivit följden.

Detta har också lett till att föroreningarna mera direkt förts ut i Avafjärdens vatten, slutar byamännens skrivelse.

Det var en undersökning av hälsovårdsnämnden som pekade på att vattnet är så starkt förorenat att det medför hälsorisker om det används till "nyttotändamål" som dricksvatten för människor och djur eller för bad eller bevattning av grönsaker för direktkonsumtion.

Det finns också risk för att fisk som fångats i Aspeån snabbare än normalt blir skämd. Vid olämplig hantering kan detta leda till matförgiftning, har vidare sagts i en skrivelse från länsstyrelsens naturvårdsenhet till kommunen.

Hälsovårdsnämnden i Nordmaling har tidigare "tryckt på" för att få avloppsfrågan löst. Tre förslag har utarbetats av tekniska avdelningen vid Nordmalings kommun.

Ett innebär att allt avloppsvatten leds till kommunens ledningsnät i Lögdeå och kommunens reningsverk i Rundvik. I decembers prislä-

ge skulle det här kosta 3 miljoner. Det här alternativet har förordats av hälsovårdsnämnden.

B-alternativet innebär separata små anläggningar för en eller flera fastigheter och kostar cirka 1,7 miljoner.

C-alternativet är också separata anläggningar och komplettering av befintliga slamavskiljare. Den delen kostar cirka 500.000 kronor. Kommunens styrande har gått på det billigaste, dvs C-alternativet.

Länsstyrelsens naturvårdsenhet menar i sitt yttrande att kommunens beslut att anta alternativ C synes ha skett innan resultatet av recipientundersökningen skett. Därför kommer länsstyrelsen att med belysande av dessa fakta, skriva till kommunen än en gång.

Man vill alltså att kommunen skall ompröva det här med alternativ C.

Komplicerat ärende

– Det här är ett komplicerat ärende, säger Gunnar Sträng vid länsstyrelsens miljövårdsenhet.

Det blir alltså länsstyrelsen som skall fatta någon form av beslut eftersom det hela är ett miljövårdsärende.

– Men det är inte Nordmalings kommun utan enskilda personer som står för utsläppen.

– Vad vi skall diskutera är om kommunen på något sätt kan vara med och hjälpa till med att rätta till de här missförhållandena.

NORDMALING

Pehr-Axel
Sundbom
0930/100 29

Två sjöar nu svartlistade

Det är nu helt klart att två sjöar i Nordmalings kommun blivit svartlistade. Det handlar om Holmsjön, Bergsjö och Trehörningen.

I båda sjöarna innehåller fisken för höga halter av kvicksilver för att vara tjälig som människoföda.

VK har tidigare redogjort för det här och berättat att det förelåg risk för svartlistning. – Men nu har alltså det definitiva beskedet från statens livsmedelsverk kommit.

Gränsen för svartlistning har satts vid 1,0 mg kvicksilver per kilo fiskkött. Men halten har varit nästan fördubblad i de nu svartlistade sjöarna. Ytterligare en sjö ligger i farozonen – nämligen Vängsjön, Brattsbacka. Men där väntar man på resultat från förnyade prover.

• Får ha odlingen

Rönnbergs fiskodling i Rönnholm får ha sin fiskodling vid Galtöledan i Nordmalings kommun under vinterperioden.

Det här säger hälsovårdsnämnden. Detta trots att ägare till fritidshus fruktat att viken ur naturvårdsynpunkt inte skulle tåla den belastning som en fiskodling innebär.

Men hälsovårdsnämnden menar att fiskodlingen, för enbart övervintring, är ok på den tilltänkta platsen.

Anledningen till att ägarna vill flytta den är att man under förra vintern fick en kasse delvis förstörd av is och stormar.

Vid Galtöledan är risken för sådant minimal.

– Vi menar att det är små föroreningar vintertid och därför har vi tillstyrkt, säger Madelaine Gustafsson-Sjölin, hälsovårdsnämndens ordförande i Nordmaling.

• Stallet inte någon olägenhet

Det är ingen sanitär olägenhet att ha ett stall i Rundvik. Det säger hälsovårdsnämnden i ett yttrande till kammarrätten.

Göte Österberg, Rundvik, har klagat på att ett stall är beläget ett tiotal meter norr om hans fastighet och att hans fru lider av andningsbesvär på grund av den störande lukten.

Men hälso- och miljövårdsnämnden tänker alltså inte vidta någon åtgärd för närvarande.

• Ta bort slammet

Nämnden kräver också att kommunen snarast och senast den 1 augusti tar bort slamupplaget från reningsverket.

Den 2 juni fick tekniska avdelningen uppdraget av sitt utskott att lösa problemet med mellanlagring av slam.

Fastighetsägarna som bor intill kommunens reningsverk har klagat över lukt från området – något som kommunen tog ad notam.

Men nu har hälsovårdsnämnden på onsdagen besiktat platsen och funnit att stora mängder slam har samlats och fortfarande finns kvar. Lukten är också alltjämt besvärande. Och därför tar nu hälsovårdsnämnden till "starkare toner" och kräver helt enkelt att slammet skall tas bort innan 1 augusti.

P. A. SUNDBOM

Fixad och fräsch

Lagom till Mo Open

LÖGDEÅ (VK)

– Våra medlemmar har ställt upp och jobbat otrligt duktigt.

Det konstaterandet gör Ingemar Forsberg, kassör i Lögdeå SK.

Lagom till föreningens sommarhöjdpunkt, tennisturneringen Mo Open, som arrangeras under hemvänderveckan, har man restaurerat sin tennishana.

Den byggdes för cirka 15 år sedan och två av eldsjälarna var föreningens nuvarande ordförande och kassör Uno och Ingemar Forsberg.

I dag är banan en populär och mycket livligt frekventerad anläggning.

Den är i stort sett fullbokad varje dag hela sommaren, säger Ingemar Forsberg.

• Nät och sarg

Vad som i första hand gjorts är att man satt upp en sarg runt själva banan och ordnat med nät med läsbar dörr kring anläggningen.

– Vi tänker också asfaltera om och mål om planen, men det blir tidigast i höst eller till våren, säger Forsberg.

De hittills gjorda åtgärderna har kostat 22.000 kronor. Pengar har man fått via Nordmalings kommun som bidragit med 14.000 samt Mo och Lögdeå byamän som skänkt 1.000 kronor vardera.

Lögdeå SK har i nuläget om-

kring 100 medlemmar. Föreningen bedriver två sporter aktivt. Det är ishockey på vintern och tennis på sommaren.

Tidigare har man även seriespelat i tennis – men detta har legat nere de senaste åren.

• Stort ungdomsintresse

– Det finns ett mycket stort ungdomsintresse för tennis just nu, konstaterar Forsberg.

– Vi har ett 20-tal ungdomar som tränar och spelar regelbundet.

Närmast på programmet står alltså tennisturneringen Mo Open som vänder sig till hemvänderare och bofasta tennisspelare i kommunen.

Ett 30-tal anmälningar har man fått och Ingemar Forsberg räknar med en ovisst och jämn turnering. Såväl singel- som dubbel spelas.

Det blir en bråd vecka för Ingemar Forsberg och hans medhjälpare med matcher i stort sett varje dag.

– Ingemar gör och har länge gjort ett jättejobb i den här anläggningen och det bör han ha en eloge för, säger Håkan Johansson som vid VK:s besök kom till banan för en träningsmatch mot just Ingemar Forsberg.

Båda ställer de upp i Mo Open men bär knappast favoritskapets börda.

NORDMALING

Pehr-Axel
Sundbom
0930/100 29

• Ingemar Forsberg, kassör i Lögdeå SK, poserar framför tennishanan som fått ett nytt ansikte inför årets upplaga av Mo Open.

Släktträff i Djupsjö, Nordmaling

Stor släktträff hade i lördags anordnats i Rosmariegården, Djupsjö, Nordmaling. Äldst var stamfadern Jesper Björklund, 78 år, Högland och yngst tre månader gamla Linda Gustafsson, Ruskträsk. Den Björklundska släkten hade samlat ihop 84 personer från Vintrosa i söder till Ruskträsk i norr.

26 kusiner plus äkta hälfter med barn, åt, lekte och dansade från klockan två till sju på aftonen. För musiken svarade Rol Eriksson, Hörnefors, Helen Lindberg, Ruskträsk och Jesper Björklund, Högland. För det trevliga arrangemanget svarad Helen Lindberg, Ruskträsk och Marino Björklund, Vintrosa.

20/7 1983

18/7 75 år 1983

75 år tisdag 19 juli fru Sanny Lundström, född Jonsson, Hörnsjö, maka till framlidne hemmansägaren Helmer Lundström.

Hon är född i Ledusjö. 1933 gifte hon sig med Helmer Lundström och makarna bosatte sig i Hörnsjö. Där har Sanny Lundström verkat som en sällsynt duktig lantbrukarhustru i många år. Numera har en av sönerna tagit över gården men det händer alltjämt att hon hjälper till. I hemmet har fem barn fostrats, två söner och tre döttrar. Sedan 1973 är fru Lundström änka.

Numera är hon alltså pensionär och hennes största fritidsintresse är virkning men hon är även duktig på att sticka och väva. Hon har gjort sig allmänt känd och uppskattad som en mycket snäll och gladlynt person. Hon tillhör Svenska missionsförbundet.

18/7 Dödsfall 1983

Verner Holmgren, Rundvik. I sitt hem avled under natten mot söndagen förra byggnadsarbetaren Verner Holmgren, Rundvik. Han var 76 år och sörjes närmast av makan Göta, f. Callin, två söner, sonhustru, barnbarn samt tre bröder med familjer. Han var född i Bredvik, Nordmaling, i en stor syskenskara.

Några år efter giftemålet med Göta Callin flyttade paret till Rundvik där de köpte egen fastighet. Holmgren arbetade som byggnadssnickare för Nils-Erik Erikssons byggnadsfirma från dess grundande fram till sin pensionering. Han gjorde sig känd som en duktig yrkesman och även senare ägnade han mycken tid för snickerier i sin egen verkstad där han bl a tillverkade moraklockor. Under de senaste tre åren har hans hälsa varit vacklande.

20/7 Dödsfall 1983

Mauritz Lindahl, Strömsör. Under måndagen avled förra skogsarbetaren Mauritz Valdemar Lindahl, Strömsör, Nordmaling. Han var 79 år och sörjes närmast av syskon.

Han var född i Granträsk, Kalvträsk. I tidiga år började han arbeta som skogsarbetare. 1968 kom han till Strömsör, Nordmaling, där arbetet kom att bestå av såväl skogs- som jordbruk. Han var en gladlynt person, pigg för sin ålder, och var väl medveten om orättvisorna i världen.

Mauritz Lindahl var omtyckt av både personal och kamrater på Strömsör och mycket uppskattad för sin arbetsinsats under åren.

20/7 1983

Nordmaling

18/7 1983

Realelever jubilerade

NORDMALING (VK)
Våren 1958 var det ett dryft 60-tal elever som tog realen i Nordmaling.

På lördagen träffades 40 av dessa till 25-årsjubileum vid sin gamla skola.

Med vid träffen fanns två av lärarna, K G Wilhelmsson och Gudrun Jakobsson, båda fortfarande i tjänst vid skolan.

Tre grupper erövrade den "grå mössan" 1958. A- och B-klassen samt H-linjen (=Handels) vilken

uppstod ur de två övriga.

Vid minnesträffen på lördagen ägnade man sig åt genomgång av skolan varefter färderna ställdes till anrika Levar Hotell för fortsatt samvaro.

- Aldrig hade jag kunnat drömma

om att vi skulle få så trevligt och att vi fortfarande skulle ha så mycket gemensamt, tyckte Carin-Sofi Marklund, numera bosatt i Byske, en av de 40 som jubilerade.

P A SUNDBOM

1958 års realister, A-klassen, första raden Ove Johansson, Gerd Lövgren, Gudrun Ekblad, andra raden Monika Kihl, Berith Engström, Karin Carlsson och Owe Melinder,

3:e raden Gudrun Jakobsson (lärare), Margareta Nilsson, Barbro Blomqvist, Gunilla Lundström, Gudrun Hultin, Christina Torsner, 4:e raden, Anders Boström, Inger Boström, Lennart Eiback, Sigrid Bolkéus.

5:e raden K G Wilhelmsson, lärare, Tor Aronsson, Ingrid Alm, Gunnar Hörnlund och Ragnar Lindgren.

23/9 1983
Adele Mattsson i Rundvik

Hon berättar om vardagen på rimmad vers

RUNDVIK (VK)

Syrenerna prunkar i överdådlig färgprakt. Luften är fylld av sommarens allra skönaste blomsterdofter. Insekter och fåglar pilar, surrar och färdas fram och tillbaka mellan bon och gömslen.

Här i Rundvik har Adele Mattsson tillsammans med maken Elof sitt paradis.

Här sitter Adele ofta och diktar.

För hennes hobby är just poesi. Att läsa andras dikter – men i ännu högre grad att skriva egna.

Små vardagsdikter om saker och ting som händer runt omkring. Adele får sina infall just i vardagsarbetet. Och så släpper hon det hon har för händer, sätter sig ner och skriver.

• Känner behov

– Jag känner ett behov av att skriva, berättar Adele. Ibland kan det komma "på stunden". Ibland kan jag gå ganska länge och bara på fröet till det som så småningom blir en vers.

För Adele tycker om att skriva på vers. Även när hon läser vad andra skrivit föredrar hon det poesi som har rim i någon form.

– Det intresset har jag ända sedan ungdomsåren. Och det har med egen diktning har hon hållit på med rätt så länge.

Fäst det är bara på senare år hon börjat spara sina alster.

• Kan utantill

– Mängder av de dikter hon skapat kan hon deklamera utantill, för Adele har ett fenomenalt minne, säger maken Elof, där vi sitter ute i bakså på den Mattssonska tomten och smakar på en kaffetår.

Allt är välordnat här på tomten. Gräsmattan är an-

Gårdfarihandlaren

Han gick med sin väska från gård till gård med ett litet men ganska säljbart förråd av tyger, smaskaker, nålar och tråd

Han fick ett namn som passade bra "Planelkalle" som något kvickhuvud så men det var alls inte illa men man gillade Kalle högt och rent

Hans inkomst var liten det kan man förstå men kaffe det blev han bjuden på en matbit ibland om det föll sig så Man hade ej stora fordingar då

Kalle är borta för länge sen men kanske många minns honom än i stugorna där han kom som en vän

ADELE MATSSON

• Ett stort antal av Adele Mattssons dikter har varit införda i VK. Den här var publicerad den 5 februari i år.

potatis och trädgårdsländan står all i raka rader. Inte ett ogräs skymmer växligheten.

– Trädgården är liksom Elos stolthet, menar Adele.

• Hemmafru

Själv säger hon sig "bara vara hemmafru".

– Jag är den vanligaste bland vanliga, menar hon och är inte riktigt tilltalad av tanken på att "komma i tidningen".

Där har hon dock medverkat rätt ofta med egna dikter. På VK:s lördagssida finns ofta hennes alster med. Priser har hon också vunnit för sina epos – inte bara en utan flera gånger.

– Jag fick faktiskt trehundra kronor för en dikt, konstaterar hon inte utan stolthet.

Skrivit har hon alltså gjort ända sedan hon var ung. Och det tänker hon fortsätta med så länge hon bara kan. Visst har hon en liten dröm om att kunna komma ut i bokform – men ännu har det inte blivit verklighet.

• Ferlin favorit

Hennes favorit är Adele

– Dem har jag älskat sedan jag sprang omkring hemma i Kalix, medger hon.

Sedan ett 30-tal år bor hon i Rundvik. Där skriver hon om aktuella händelser. Om politiska skeenden. Om idrottliga prestationer. Om djur. Om natur. Och om små vardagsepisoder. Med värme och en fin humor skildrar hon sin värld. Samtidigt finns i hennes diktning en uppriktighet och en vakenhet som fascinerar.

– Jag vet inte det jag, säger Adele Mattsson eftertänksamt.

– Men du förstår, i min ungdom fick jag lära mig två saker som väldigt viktiga. Det var ärlighet och sanning.

– De två målen har jag ständigt strävat efter.

– Jag vet inte det jag, säger Adele Mattsson eftertänksamt.

– Men du förstår, i min ungdom fick jag lära mig två saker som väldigt viktiga. Det var ärlighet och sanning.

– De två målen har jag ständigt strävat efter.

NORDMALING

Pehr-Axel Sundbom 0930/100 29

• Lasse Eriksson, kommunfullmäktiges ordförande invigde marknaden och rosade alla Magdalenor för att de "höll tätt".

23/7 1983

Nordmalings marknad började med sol och ros

NORDMALING (VK)

Med buller och bång, högtidstal och basunstötar invigdes Nordmalings marknad under fredagen. Redan innan invigningen hade folk börjat samlas på gatorna och när Lasse Eriksson, kommunfullmäktiges ordförande kom åkandes med häst och trilla var Storgatan till trängsel fylld med folk.

Allt gick planenligt. Lasse Eriksson hälsade utställare och besökare välkomna och erinrade i korta ordalag om den tradition som finns i Nordmaling vad det gäller marknader.

– Låt oss träffas och trivas på Nordmalings marknad och i Nordmaling där "Västerbotten är som trivsammast", avslutade han sitt tal innan han bjöd fram alla "Magdalenor" bland besökarna för att överrätta en ros till var och en som tack för att de "höll tätt".

Visst var Magdalenorna värda en ros. Efter de senaste dagarnas ostädiga väder kunde marknadsfolket gona sig åt en strålande sol på en molnfri himmel.

Det är nog inte längre någon tve-

• Komminister Roland Ahlstrand Norrfors, hade det tuffa uppdraget att "blåsa in" marknaden. När det var gjort tog Dalsfelts musikanter över tongivningen.

kan om att den återupptagna traditionen med Nordmalings marknad har kommit för att stanna. Efter fjolårets succéliknande ny premiär verkar årets arrangemang möta samma

eftertraktade öde. Inga av de 100-talet försäljare torde ha blivit lottlösa i den trängsel kring stånden som rädde.

OWE FREDRIKSSON

22/7 1983

• 27-årige Johnny Ericsson från Nordmaling har blivit kökschef på SAS Royal Hotel i Köpenhamn, där han fått helt fria händer för att utveckla ett helt nytt kök.

Johnny från Nordmaling fick toppjobb i danskt kök

Johnny Ericsson från Nordmaling har blivit kökschef på SAS Royal Hotel i Köpenhamn. Där har han fått fria händer för att utveckla ett nytt kök.

– Det första jag gjorde var att ta bort alla traditionella rätter från matsedeln, berättar han.

– Fett kött och feta såser är inte mat. Det är ju direkt osunt – och det vet alla. Om gästerna vill ha det i alla fall får dom äta det någon annanstans.

Under sin pryö-tid på Stora Hotellet i Nordmaling blev Johnny Ericsson intresserad av restaurang-jobbet. När han var 15 år började han på restaurangskola i Umeå, och jobbade extra på hotell Dragonen jämsides med studierna. I olika omgångar arbetade han sedan på Blå Aveny och Cajsa Warg och blev kökschef på Dragonen 1977. Han har också hunnit med ett kortare mellanspel på Tärnaby turisthotell och en utvecklande period på Primeur i Malmö som varit tongivande för svenskt restaurangliv. När han erbjöds chefjobbet i Köpenhamn höll han på att arbeta upp en restaurang i Östersund efter sina egna idéer.

• Lärorikt i Umeå

– Det var i Umeå som jag lärde mig svårigheterna med det här arbetet – och hur man bemästrar dom, berättar han.

– Men jag tyckte inte det fanns någon framtid i Umeå. Bland annat på grund av råvarubristen. Om alla restauranger på en ort går ihop är det möjligt att beställa råvaror med flyg från södra Sverige till ett rimligt pris. Men dom gör inte det. Här i Köpenhamn är råvarusituationen en annan. Grönsakshandlaren ringer och ber mig komma och välja ut det bästa han har. Då är det roligt att jobba.

• Handlar själv

Johnny Ericsson går själv på torget och ser efter vilka färskva-

ror det finns. Sedan komponerar han dagens matsedel. Lika noggrant har han gått till väga när han har handplockat sina medarbetare. Trots att SAS Royal Hotel är ett av de större hotellen i Köpenhamn finns just nu bara ett 20-tal anställda i köket – de flesta svenskar.

• Svenskar bäst

– De svenska kockarna är mycket, mycket duktiga, säger han.

– Det är unga killar som åkt runt och tittat på nya ställen och börjat tänka om när det gäller omtanke om gästerna. Jag har själv just kommit tillbaka från en resa i Frankrike. Där finns en fruktansvärd disciplin men också harmoni mellan kökspersonalen och serveringspersonalen. Det märker gästen.

• Harmoni

Harmonin ska märkas också mellan de olika råvarorna i en maträtt. Trots långa arbetsdagar lägger Johnny Ericsson ned mycket tid att komponera nya maträtter i jakten på det som han beskriver som nya harmonier.

– Men harmonin ska först och främst anpassas efter gästernas förväntningar om en fulländad måltid. Jag trivs bäst när det ställs individuella krav på min fantasi, när jag får chansen att prestera något speciellt för den enskilda gästen.

CARIN

MANNBERG-ZACKAR

Holger Ögren, Järnasklubb. På torsdagen fiskaren och förre fabriksarbetaren Holger Ögren, Järnasklubb, Nordmaling. Han var 71 år och sörjes närmast av maken Gunhild, f. Olovsson, samt dotter med familj.

Han var född i Järnasklubb och växte upp i ett fiskarhem. Tidigt fick han lära sig yrket av sin fader. Så småningom började han hjälpa sin broder Algur i dennes bussåkeri på linjen Järnasklubb-Nordmaling. Fisket kom ändå att dominera hans intressen. Särskilt under andra världskrigets nödår fick han nytta av de kunskaper han fått lära sig som barn.

Sedermåra började han att arbeta vid industrin i Rundvik och med åren även vid KLB-fabriken i Nordmaling. Under alla dessa år fiskade han aktivt och även vid sitt hastiga frånfalle hade han fångstredskapen i havet.

Holger Ögren var religiöst intresserad med förankring i EFS.

23/7 1983

+

Vår älskade
**Holger
Ögren**

* 2/10 1911 † 21/7 1983

har hastigt lämnat oss för att gå in i den eviga vilan, men i ljus minne bevarad.

Järnasklubb den 22 juli 1983

GUNHILD
Siw och Eskil
Thommy

Syster, svågrar, svägerskor
övrig släkt och vänner

*Ett verksamt liv har slocknat ut
En flitig hand har domnat
Din arbetsdag har nått sitt slut
Och i Guds hand Du somnat
Din kära stämma tystnat har
Men vackert står ditt minne kvar*

Jordfästningen äger rum i stillhet. Tänk på EFS.

23/7 1983 **Diamantbröllop 1983**

Makarna Nanny och Erhard Edlund, Grönnäs, har firat diamantbröllop. Det är inte många förunnat att få vara tillsammans i ett 60-årigt äktenskap. Erhard är 86 år och Nanny 83.

De sammanvigdes för 60 år sedan på gårdsplanen till det hus där de fortfarande bor av Norrfors förste präst, komminister Anselm Lindström. Prästen blev skjutsad med en sparkhjuling, en slags dressin, på järnvägsrälsen fram till Grönnäs, där vigseln ägde rum.

Makarna bosatte sig sedan på fru Nannys hemgård, där de fortfarande bor. Där drev de jordbruk och överlät detta till en son 1956.

Eftersom de varit friska och vitala har de fortsatt att pyssla på gården och hjälpt till i mån av ork med gårdens sysslor.

Det är svårt att låta bli att arbeta, säger Erhard Eriksson, när man ser saker som ska göras.

26/7 1983

+

Min älskade Make,
vår käre Far,
Farfar och Svärfar

**Hans-Olof
Wallin**

* 13/7 1935 † 25/7 1983

har efter långt och tåligt buret lidande lämnat oss i stor sorg och saknad men i ljus och tack-samt minne bevarad.

Nordmaling den 25 juli 1983

EIVOR
Gunnar och Ann-Britt
Susanne, Stefan
Kjell
Monica och Conny
Mikael

Mor, syster, övrig släkt och vänner

*Det är något bortom bergen
Bortom blommorna och sängen.
Det är något bakom stjärnor
Bakom heta hjärtat mitt.
Hören, något går och viskar,
Går och lockar mig och boder:
Kom till oss, ty denna jorden
Den är icke riket ditt*

Jordfästning äger rum i Catharinakapellet, Nordmaling, torsdagen den 30 juli kl 14.00. Tänk på Lions Cancerfond
pg. 65 68-0.

26/7 1983

Hans-Olof Wallin, Nordmaling. I sitt hem avled på måndagsmorgonen konsult Hans-Olof Wallin, Nordmaling. Han var 48 år och sörjes närmast av maken Eivor, fyra barn, sonhustru, barnbarn samt moder och syster med familj.

Han växte upp i Husum och började tidigt intressera sig för skogen. Han var en mångsysslare och mycket tekniskt begåvad. Han började arbeta för Iggesunds bruks som produktionstekniker och kom sedermera, några år in på 70-talet, till industrin i Rundvik där han blev förvaltare för sågen. För fem år sedan bildade han egen firma, HMW-Konsult med specialisering på sågsimulering. Han blev ett aktat namn inom branschen och utnyttjades ofta i större sammanhang vid kurser som föredragshållare. Han var medlem i föreningen Svenska Sägverksmän samt Lions club.

Hans-Olof Wallin älskade naturen - skogen, havet - och sina finaste stunder upplevde han där tillsammans med sin familj. I havet fick han också utlopp för sitt stora intresse för nätfiske. Han drabbades för snart ett år sedan av en allvarlig sjukdom.

26/3 1983

Ättlingträff i Högland

HÖGLAND (VK)

Hemma hos Maud och Sigvard Lindgren, Högland, Nordmaling, var det ättlingträff i helgen. Barnbarnen efter Johan och Amanda Berggren hade samlats för att träffas prata och även ta en promenad till Finnmyran där deras föräldrar vuxit

upp. Nu var det inte bara kusinerna som träffades. Berta Öberg, Nordmaling, 85 år, är yngsta barnet efter Johan och Amanda och hon fanns med liksom tre barnbarnsbarn och deltog i samtalen som naturligtvis till största delen handlade om släkten.

Med på kusinträffen var Bror och

Gottfrid Ledström, Inga och Per Petersson, John Berggren, Maud och Sigvard Lindgren, Joel och Aina Berggren, Gustav Adolf Jonsson, Yngve, Sigfrid och Curt Jonsson, Elsa Lundh, Ella-Mari Rönngren, Jan Rönngren, Astrid Olofsson, Rolf, Amy, Krister och Arnt Öberg och som tidigare nämnts Berta Öberg.

Glatt möte i Djupsjö

DJUPSJÖ (VK)

Återseendets glädje! Skratt, kramar och kamratliga ryggdunkningar. En och annan glädjetår skymtade i ögonvrån när barndomskamraterna från den lilla byn Högland, Nordmaling, i helgen träffades på Rose-Mariegården i Djupsjö. I flera fall hade barndomsvännerna inte träffats på över 30 år.

Skoljubileer och släkträffar är relativt vanliga så här års. Ovanligare är det med kamratträffar i den form som skedde i Högland. Samtliga som hade vuxit upp i byn sedan början på 30-talet, så när som på de allra yngsta, hade inbjudits till en gemensam träff med mat, dans och underhållning. Som initiativtagare stod Ul-

la Holmberg, Nordmaling, Birgitta Näsström, Lycksele och Gun Eirand, Östhammar.

Tyvärr har inte alla kunnat komma, berättar Ulla Holmberg. Hon och hennes två vänningar hade skickat inbjudan till totalt 58 som vuxit upp i byn varav ca hälften tackat ja. Med respektive deltog totalt ett 50-tal.

Kennet var nära köra på en björn

NORDMALING (VK)

Det finns en björn i skogarna kring Örebäck, Nordmaling. Det hävdar Kennet Öberg, Gräsmyr, som på onsdagskvällen höll på att köra på en med sin bil. Först trodde han att det var en älgkalv men när den sen sprang

Kennet Öberg var på väg till sin fru som arbetar i Nordmaling. På vägen mellan Gräsmyr och Nordmaling – sträckan mellan korsningen, som leder till Torrböle, och Örsbäcken noterade han ett djur uppe på den väglänt som ligger närmast Öreälven.

– Först trodde jag att det var en älgkalv, berättat han. Kennet skakade farten rutinmässigt samtidigt som han konstaterade att "älgkalvens" färg på pälsen inte stämde.

• Såg björnen

– Sen var jag så nära att jag såg att det var en björn.

– Han lystrade, kanske på billjudet, sen sprang han med väldig fart rakt ner mot vägen. Jag fick tvärnita. Kanske var det tio meter som skiljde oss åt. När han kom över på andra sidan vägen kasta han kring ett halvt varv och vände sig mot bilen samtidigt som han ställde sig på bakbenen.

tvärs över vägen ett 10-tal meter framför bilen såg han att det var en björn.

– Det kan vara "Vännäs-björnen", säger P-O Hopfgarten, jaktvårdskonsulent.

• Märkte ut spåren

– Jag fortsatte vidare med bilen men vände om och märkte ut spåren med en pinne. Senare på natten när vi åkte hem stannade jag igen och la en plastpåse på platsen.

Kennet Öberg var först lite osäker om han verkligen skulle berätta om sitt björnmöte.

– Folk tror väl att jag är rädd om hjortronen, säger han något ironiskt. Han är dock helt säker.

– Det var en björn jag såg.

– Det är inte alls otroligt att det var en björn. Det kan för övrigt vara samma björn som sågs i Vännäs kommun för några veckor sedan. Det säger jaktvårdskonsulent Per-Olov Hopfgarten i en kommentar.

– Vi har tidigare inte fått någon anmälan från trakten om påstådd björnkontakt men de rör sig över stora områden så otroligt är det inte.

OWE FREDRIKSSON